

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

**МУКАЧЕВО
15 ГРУДНЯ 2022 РОКУ**

УДК

*Розглянуто і схвалено
кафедрою теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету
(протокол № від 2022 р.)*

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № від 2022 року)

Рецензенти:

Наукове консультування і редагування: доктор педагогічних наук, професор Товканець Г. В.

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (15 грудня 2022 р., Мукачево)
/ За заг. ред. Г. В. Товканець: – Мукачево: Вид-во МДУ, 2022. – 83 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Товканець Г. В. – д. пед. н., завідувачка кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету, Сідор Ю. І. (ПО-2), Гангур Г. В. (ПО-2).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

©Мукачівський державний університет, 2022

ЗМІСТ

АРДЕЛАН Я. О., МИХАЙЛОВА К. В. Співпраця дошкільного закладу з сім'єю та початковою школою у підготовці дітей до навчання в школі.....	5
БЕЛЕЙ Х. М., КУЗЬМА-КАЧУР М. І. Умови виникнення пізнавальних інтересів у процесі формування природознавчих компетентностей	7
БІРЧИН У. В., КУЗЬМА-КАЧУР М. І. Методика проведення дослідницької діяльності у процесі формування природознавчих компетентностей	8
БОБРУШКО Н. В., МИХАЙЛОВА К. В. Забезпечення цілсного розвитку особистості дитини в умовах дошкільної та початкової освіти.....	10
ВОВЧОК В. М., КУЗЬМА-КАЧУР М. І. Урок-екскурсія – ефективна форма розвитку спостережливості у здобувачів початкової освіти	12
ГАБОВДА М. І., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Особливості використання дидактичних ігор на уроках у новій українській школі.....	13
ГАНГУР Г. В., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Особливості організації інклюзивного освітнього середовища в початковій школі.....	15
ГИЧКА І. І., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Особистісно орієнтований підхід у моделюванні освітнього процесу початкової школи.....	17
ГОПОНЬКО С. І., МАЙБОРОДА І. Е. Розвиток обдарованості молодших школярів засобами образотворчого мистецтва	19
ГРЕСЬКО І. І., БОКША Н. І. Національно – патріотичне виховання молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей початкової школи.....	21
ДЕМ'ЯНЧУК В. М., ІВАНОВА В. В. Психологічний вплив сім'ї на розвиток дитини.....	23
ДРАЧ І. І., МОЛНАР Т. І. Упровадження stem-технологій в освітній процес початкової школи.....	25
ІЛЬНИЦЬКА М. І., МОЛНАР Т. І. Інтегративний підхід як основа модернізації змісту початкової освіти	27
КАМПО Д. В., ФЕНЧАК Л. М. Форми організації здоров'язбержувальної взаємодії у освітньому середовищі початкової школи	29
КАТРИЧ Е. В., ФЕНЧАК Л. М. Форми виховної роботи у освітньому середовищі НУШ.....	31
КОЗАК А. В., ІВАНОВА В. В. Використання інноваційних технологій в закладах дошкільної освіти.....	32
КОРНАК Х. І., БРИЧОК С. Б. Гуманістична спрямованість вітчизняної педагогіки другої половини XIX ст.	34
КУЗЬМА О. І., МОЧАН Т. М. Важливість використання інформаційних технологій для навчання в початкових класах	36
КУЛІШ А. В., КУЗЬМА-КАЧУР М. І. Віртуальна екскурсія як засіб формування дослідницьких умінь молодших школярів	38
КУСТРЬО М. Ю., ФЕНЧАК Л. М. Взаємозв'язок між ефективною організацією дозвілля та розвитком молодших школярів	40
ЛЕГЕЗА Ю. М., ФЕНЧАК Л. М. Формування соціальної компетентності здобувачів початкової освіти в умовах нової української школи.....	41

пов'язане вміння спостерігати. Вправи на розвиток уваги і спостережливості: «Парні картинки, що містять відмінності»; «Знайди два однакових квадрати» тощо.

Отже, дослідницька діяльність сприяє формуванню особистості здатної самостійно мислити, приймати сміливі і нестандартні рішення, творчо ставитись до праці, уміло розв'язувати власні життєво важливі проблеми.

Список використаних джерел:

1. Гільберг Т., Сак Т. Навчально-дослідницька діяльність на уроках природознавства. Учитель початкової школи. 2014. №7-8. С. 15-17.
2. Князева Т. Створення проблемних ситуацій на уроках природознавства. Початкова школа. 2000. №3. С. 18-19.

Бобрушко Н.В., студентка ДО-2
Науковий керівник: Михайлова К.В.
ст. викл. кафедри дошкільної та спеціальної освіти
Мукачівський державний університет

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦІЛСНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ В УМОВАХ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

На сучасному етапі за період реформування загальної середньої освіти оновлено структуру і змінено зміст освітнього процесу. Дедалі важливим стає питання забезпечення цілісного розвитку особистості дитини на всіх рівнях освіти. Нова українська школа визначає побудову освіти на всіх її ланках з максимальним урахуванням індивідуальних особливостей (фізичних, психологічних, інтелектуальних) кожної дитини незалежно від її вікової групи.

Слід відмітити, що принципи побудови дошкільної та початкової освіти за умов реформування загальної середньої освіти в рамках Концепції Нової української школи мають багато спільного. Важливим принципом є гуманізм як прояв поваги до особистості, тобто доброзичливе, турботливе ставлення до дітей без застосування примусу й насилля [2]. Слід створити необхідні умови для розвитку дитини як у ЗДО так і в НУШ.

Важливо уже в дошкільному дитинстві формувати ключові компетентності дитини: здоров'язбережувальну, комунікативну, предметно-практичну, ігрову, сенсорно-пізнавальну, природничо-екологічну, художньо-продуктивну, мовленнєву, соціальну, особистісно-оцінну [1].

Провідні види діяльності старшого дошкільного віку мають бути збережені і змістовно доповнені у молодшому шкільному віці. Серед провідних напрямків розвитку старших дошкільників повинно бути спілкування, гра, рух, пізнання, господарсько-побутова діяльність, художньо - естетичний розвиток, конструювання, малювання, аплікація, ліплення, спів, слухання музики, хореографія, театралізація.

Збереження провідних напрямків сприятиме поступовому переходу до процесу навчання як до нового виду діяльності у першому (адаптаційно-ігровому) періоді початкової освіти, метою такої діяльності має бути розвиток різних видів активності дітей, постійна творча самореалізація, формування нових компетентностей.

Початкова школа, опираючись на набуття дошкільного дитинства, має забезпечити подальше становлення особистості дитини, її інтелектуальний, соціальний, фізичний розвиток. Слід зауважити, що формування нового провідного напрямку діяльності (зокрема навчального) в кожному з періодів розвитку дитини не означає скасування напрямів, які були провідними на попередньому етапі. Змістовий і технологічний складові освітнього процесу у ЗДО та початковій школі доцільно узгоджувати з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей.

У свою чергу, навчання у початковій школі покликане забезпечити не просто взаємозв'язок сформованих компетентностей з навчальною програмою, а розширити, поглибити й удосконалити попередньо отримані знання, уміння та навички, сформовані ціннісні ставлення, набутий досвід.

Зміст навчальної роботи з дітьми старшого дошкільного віку втілюється відповідно до чинних комплексних програм навчання, виховання і розвитку, рекомендованих МОН, які орієнтують вихователів на формування індивідуальної особистості дитини, розкриття її творчої спрямованості і розвиток потенційних можливостей. Однією із таких програм є оновлена програма «Впевнений старт», матеріали якої утворюють ефективний комплекс освітніх, розвивальних, виховних функцій і змістових напрямів організації життєдіяльності дітей старшого дошкільного віку в межах їхньої вікової компетентності.

Серед завдань початкової освіти виділяють виховання культурної творчої особистості, яка зможе знайти власний шлях у складному з постійними змінними світі. Неабияку роль у формуванні такої особистості відіграє формування комунікативної компетентності. Діти повинні вміти висловлювати власні думки, погляди, почуття, емоції, підтримувати розмову, здатність вислухати співрозмовника тощо. Важливу роль у формуванні культури спілкування у дітей відіграють спочатку вихователі ЗДО, а потім вчителі початкової школи. Учні повинні володіти мовним етикетом, словесною ввічливістю [3].

Як бачимо, реалізація перспективності й наступності у формуванні особистості закладів дошкільної та початкової освіти полягає у забезпеченні єдності, взаємозалежності та узгодженості мети, змісту, форм і методів організації освітнього процесу. Щоб забезпечити систематичність формування особистості дитини необхідний тісний зв'язок між дитсадком та школою. Повинна бути постійна співпраця між ЗДО і початковою школою. Має бути узгоджена діяльність методичних, соціально-психологічних служб закладів, а також навчальні заклади мають проводити освітню діяльність спільно і системно разом із сім'єю.

Отже, лише об'єднавши зусилля педколективів закладів дошкільної та початкової освіти, а також отримавши підтримку батьківської громади можливо забезпечити всебічний гармонійний розвиток особистості дитини на різних етапах її розвитку.

Список використаних джерел:

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. - К., 2021. - 37с.
2. Концепція Нової української школи. МОН.-2016р. 34с.
3. Ляса А.В. Формування культури спілкування молодших школярів, як елементу комунікативної компетентності. 2020.

Вовчок В.М.,
здобувачка вищої освіти, ПО-41;
Науковий керівник:
к. пед. н., доц. Кузьма-Качур М.І.

УРОК-ЕКСКУРСІЯ – ЕФЕКТИВНА ФОРМА РОЗВИТКУ СПОСТЕРЕЖЛИВОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Сучасний етап розвитку суспільства відзначається підвищенням ролі людини в усіх сферах життєдіяльності. Тому діагностування і розвиток низки якостей та властивостей особистості, що зумовлює ефективність її життєдіяльності та поведінки, дуже важливе. Адже основне завдання сучасної школи, визначене у Законах України «Про освіту», у Національній доктрині розвитку освіти, Концепції Нової української школи полягає у всебічному розвитку кожної дитини як особистості і найбільшої цінності суспільства.

У вирішенні цього важливого і складного завдання виключне значення має проблема розвитку у школярів спостережливості як необхідної особистісної якості, як уміння спостерігати довкілля, його аналізувати, вивчати та творити.

Велику роль у розвитку спостережливості відводить О. Савченко. На думку авторки, спостережливість швидко розвивається за такої організації спостереження, коли перед учнями ставляться спеціальні завдання, що спонукають їх придивлятися чи прислухатися до нових об'єктів, виділяти їх характерні ознаки, об'єднувати в ціле, позначати певними словами. А показниками розвитку спостережливості є :

- вдосконалення аналізу і синтезу;
- виділення і об'єднання в єдине ціле малопомітних їх ознак та властивостей;
- підвищення точності словесного їх опису;
- формування установки на спостереження [1, с.208].

Екскурсії в природу є найбільш ефективною формою розвитку спостережливості здобувачів початкової освіти. Вони представляють форму конкретного вивчення природи, тобто вивчення справжніх об'єктів і явищ природи, а не оповідань чи книжок про неї. Тут відкриваються широкі можливості для організації творчої роботи учнів, ініціативи та спостережливості.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>